

A TARTALOMBÓL

- **Nagycsalád - kis lábnym program hírek**
- *Energiatudatosság vetélkedő Nagykállón*
- **Heti klímabarát tippek**
- *Öko-turizmus*
- **Klímahírek itthon**
- *Az Év Fája kerestetik*
- *Környezetbarát középiskola*
- **Kapcsolódó rendezvények itthon**
- *Földkelte – nyári tábor*
- *Aratőnnep Babatpusztán*
- **Klímahírek külföldről**
- *Zöldül a Foci VB is?*
- *Egy iskolás fiú mozgalma*
- **Olvasnivaló**
MINDEN AMI KLÍMA
- **Hasznos, érdekes honlapok**
- *CO2now.org*
- *www.worldmapper.org*
- **Klímabarát termékek, szolgáltatások**
- *Áram krumpliból?*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Klímakoordinátorokat képzünk

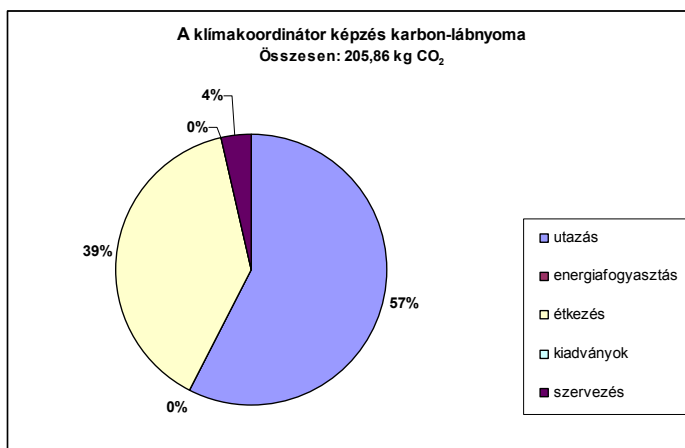
- vajon mekkora karbon-lábnymmal ?

A program első fontos eseménye a régiós klímakoordinátorok képzése volt május végén – a klímaváltozásról, háztartási energiahatékonyságról szóló egynapos oktatáson a NOE régiós titkárai vettek részt, akik később a projekt során a helyi családok képzéseket szervezik majd. Reményeink szerint a projekt befejezése után is a klíma- és energia-tudatos életmód előmozdítói lesznek a NOE szervezetén belül, és a projekt során biztosított segédanyagok segítségével folyamatos tanácsadást tudnak majd biztosítani.

A klímakoordinátor képzés karbon-lábnymát kiszámoltuk az Energia Klub által fejlesztett rendezvény CO₂ kalkulátor segítségével. Ennek során figyelembe vettük, hogy:

- hányan voltunk a képzésen,
- ki hogyan és milyen messziről érkezett,
- mit és mennyit ettünk, ittunk,
- hány oldal nyomtatott anyagot készítettünk és osztottunk szét a képzésen,
- milyen elektromos berendezéseket használtunk,
- mennyi energiát használtunk el a képzés során, valamint, hogy
- mennyit készültünk a képzésre, és ezalatt mennyi energiát használtunk fel.

Mindezek alapján a képzés CO₂ kibocsátása összesen 205,86 kg volt, megoszlását a grafikon szemlélteti. Ennyi szén-dioxidot három 50 éves, kifejlett, egészséges (kb. 100m³ lombtér-fogattal rendelkező) tölgyfa egy év alatt köt meg.

*A szerkesztők
(Antal Orsolya és
Vadovics Edina)*

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Design: Iconica Bt.
Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 00-28-415-691
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org
Nagycsalád – kis lábnym program: www.kislabnyom.hu

Az első két havi szám kivételével megjelenik minden második héten.

A legmelegebb júniusi nap

Energiatudatosság vetélkedő a Nagykállói Régiós Családi Napon

Június első és szinte egyetlen nyári kánikulát hozó szombatján (június 12.) a Felső-Tisza Régióban, Harangodon jártunk. Hirdettük a programot, vittünk – mutatóba - környezetbarát termékeket, köztük egy bambuszborítású laptopot, és vetélkedővel-nyereményekkel is készültünk.

Nagy örömünkre a hőség nem vette el a családok gondolkodási kedvét: a közel 600 résztvevő harmada kitöltötte az éghajlatváltozással, energiafelhasználással kapcsolatos kérdőívet! Az eredmények alapján 60 résztvevő kapott ajándékot: a bio élelmiszertől a napelemes lemlámpáig sok apróbb meglepetés várt kiosztásra. A három fő díjazott egy-egy vízszűrős kancsót és egy PET-palack zsugorítót vehetett át.

A Kislányom program energiatakarékos (értsd napenergiával fűtött, 40 fokos ☺) standja

PET-palack zsugorító és bio/fair trade élelmiszerek – ezt rejtette a piros táska, amely a három fődíj egyik nyertesének járt

A gyerekek otthoni takarékosági ötleteket gyűjtöttek a kérdőív segítségével

Vízzel működő számológépet kaptak a helyes megfejtők

Külön köszönet illeti a családi nap szervezőit, akik kiemelt helyet biztosítottak a Kislányom-csapatnak, buzdították a vetélkedő résztvevőit és (hamuban sült) pogácsával bocsátottak utunkra! ☺

Az első hét „Klíma barát otthon” képzés időpontja és helyszínei

- 2010. július 4. - Leányvár
- 2010. július 5. - Pécs
- 2010. július 6. - Tolna
- 2010. július 17. - Püspökladány
- 2010. július 18. - Nyíregyháza
- 2010. július 24. - Győr
- 2010. július 31. - Balatonberény

Várjuk a családok jelentkezését,
korhatár nincs, előzetes klíma-tudás
nem szükséges!
A részvétel ingyenes.

További információ:

Antal Orsolya, Vadovics Edina
Telefon: 28-415-691
Email: info@greendependent.org
www.greendependent.org
www.kislabyom.hu

Öko-turizmus – hogyan nyaraljunk kis környezeti hatással?

Hogyan lehetnénk öko-turisták, azaz nyaralhatnánk környezettudatosabban, úgy, hogy pihenésünknek a lehető legkevesebb negatív környezeti hatása legyen?

Különböző tanulmányok szerint a nyaralások környezeti hatása, vagy öko-lábnyoma, öt főbb tényezőbből tevődik össze:

- utazás (hová megyünk és mivel?),
- hulladékok/szennyvíz keletkezése (hová kerülnek és mi lesz a sorsuk?),
- étkezések (mit eszünk, azt hogyan termelték meg és hogyan került asztalunkra?),
- a szálláshelyen hűtésre, fűtésre, világításra, stb. felhasznált energia,
- és végül, hogy mit csinálunk nyaralásunk alatt (quadozni megyünk természetileg értékes területen, várost nézünk vagy önkéntesként biokertészkedünk, esetleg teknősöket mentünk a tengerparton).

A leginkább „öko” talán egy sátrazós bicikli- vagy vízitúra...

A legjelentősebb hatás általában az utazáshoz kapcsolódik. Természetesen minél messzebb utazunk, a hatás annál jelentősebb: például, ha a Seychelle-szigetekre megyünk pihenni, a repülőút teszi ki nyaralásunk öko-lábnyomának több mint 90%-át! Jelentősen csökkenthetjük tehát a negatív hatást, ha lakóhelyünkhöz közel fekvő célpontokat választunk.

A rendelkezésre álló adatok alapján nyaralásunknak kisebb környezeti hatása lesz akkor is, ha környezetbarát szálláshelyet választunk. Ezekből már Magyarországon is válogathatunk különböző minősítések és besorolások (ld. lejjebb), illetve saját értékelésünk alapján. Amire mindenképpen érdemes odafigyelnünk:

- A szálláshely ne veszélyeztesse a helyi élővilágot, valamint harmonikusan illeszkedjen a helyi közösség életébe.
- Környezetbarát kialakítású legyen (pl. energia-hatékony: minden szobában külön szabályozható fűtéssel/hűtéssel; természetes szellőzéssel; természetes anyagokból készült, újrahasználató környezetbarát berendezéssel stb.)
- Környezettudatosan működtessék (pl. zöld energiát használnak; szelektív hulladékgyűjtést alkalmaznak; helyi (bio)termékekből készítik az ételeket; nem osztogatnak sok hulladékot termelő kozmetikumokat; nem mossák feleslegesen a törölközőket; stb.)
- A vendégeknek ajánlott programok ne veszélyeztessék, zavarják a helyi élővilágot és a közösség életét.

A következő logók sokat segíthetnek a döntésben, mivel csak olyan szálláshelyek használhatják, amelyeket független tanúsító szerv értékelt:

Az EU öko-címkéje – környezettudatosan működtetett szálláshelyeknek Magyarországon pl. a Kolping Hotel, Alsópáhokon és az Eger-Szarvaskőben található Öko-Park® Panzió, Kemping és Kalandpark nyerte el ezt a minősítést.	„Blue Flag” – nemzetközi öko-címke, amelyre környezettudatosan működtetett strandok és kikötők pályázhatnak. Sokszor találkozhatunk vele pl. Horvátországban és Görögországban is.	EMAS – környezetközpontú irányítási rendszert működtető szálláshelyek, utazási irodák használhatják a logót. Olaszországban ilyen üdüléshely Bibione.	A Magyar Szállodaszövetség „Zöld szálloda” logója – a cím elnyerésére és a logó használatára pályázni kell.

Egy öko-turistának sem kell feltétlenül lemondania arról, hogy a tengerentúlra utazzon, és új kultúrákat fedezzen fel. Fontos azonban, hogy ezt milyen gyakran tesszük, illetve, milyen alaposan tervezzük meg utunkat, mennyire használjuk ki az alternatív lehetőségeket. Ez utóbbiakra példa az ún. „közösségi turizmus”, amely a helyi közösség bevonásával, a helyi kultúrára és szokásokra építve kínál izgalmas nyaralási lehetőséget. A nyaralók a helyi közösséggel találkoznak, megismerik kultúrájukat, szokásaikat, sőt gyakran be is kapcsolódhatnak mindennapjaikba, ld. velük együtt főznek, étkeznek, dolgoznak - szélkereket vagy öko-házat építenek.

Természetesen a világháló számos tájékozási helyet rejt kezdő és haladó öko-turisták számára, néhány ezek közül:

- okoturizmus.hu - magyar öko-turizmus honlap
- www.zoldszallas.hu - magyarországi zöld szállásokat, esettanulmányokat bemutató honlap
- www.ecolabel-tourism.eu – EU öko-címkével rendelkező, minősített szálláshelyek listája
- www.blueflag.org – minősített kikötők, strandok és kempingek

Jó böngészést és öko-turistáskodást kívánunk a nyárra!

Az Ökotárs Alapítvány keresi az Év Fáját!

Az Ökotárs Alapítvány Magyarországon először meghirdeti az Év Fája vetélkedőt, melyre bármilyen magánszemély vagy csoport, szervezet jelölheti kedvenc fáját. Az egész országban meghirdetett Év Fája pályázattal az európai Év Fája versenyhez kapcsolódunk. A vetélkedő célja, hogy a fák természetben betöltött szerepén keresztül hívja fel az emberek figyelmét a környezettudatosságra.

Az Év fája vetélkedő keretében nem a legnagyobb vagy legöregebb fát keressük, hanem azt, amelyik a jelölőknek valamiért fontos: kapcsolódik hozzá egy helyi történet, találkozási pontot kínál – vagy bármilyen más szerepet tölt be az ott élők mindennapjaiban.

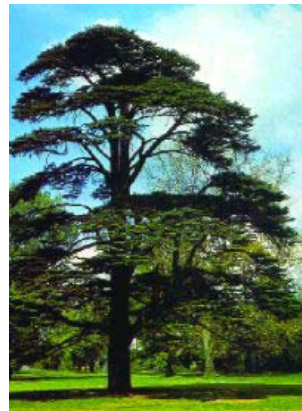
Az Év Fáját egyének és közösségek is jelölhetik, akár baráti társaságok, családok, iskolás csoportok, civil szervezetek, önkormányzatok vagy vállalkozások. A vetélkedőre jelölt fák közül az Ökotárs Alapítvány szakmai zsűrije 12 döntőt választ. Ezek közül a közönség szavazással választhatja ki kedvencét. Az Év Fája a legtöbb szavazatot kapó jelölt lesz!

A nyertes fa egy speciális ápolásra, gondozásra feljogosító utalványt kap, amelyet díjátadó ünnepség keretében nyújtanak át a fát jelölőknek. Az összeget a fa egészségét biztosító kezelésre, közvetlen környezetének rendbetételére vagy ha ilyen intézkedésekre nincs szükség, ugyanazon településen őshonos csemeték ültetésére lehet felhasználni.

Amennyiben a jelölt fa magántulajdonban van, érdemes a tulajdonostól engedélyt kérni a fa nevezéséhez.

További információk és jelölések: <http://evfaja.okotars.hu>

Határidő: 2010. július 31.

Környezetbarát középiskola Nagykállóban

Energiatakarékos és környezetbarát berendezések beépítésével, 210 millió forintos uniós beruházás (KEOP pályázat) keretében újulhatnak meg a nagykállói Korányi Frigyes Gimnázium és Kollégium elavult épületei. A beruházás 2010. augusztus végéig tart és a kivitelezés során a környezetbarát energia- és víztakarékossági megoldások, valamint a szelektív hulladékgyűjtés infrastrukturális feltételei valósulnak meg:

- létesítmény energetikai korszerűsítése során a megújuló energiát hasznosító hőszivattyús és a legjobb hatékonysággal rendelkező kondenzációs gázkazánokból álló hibrid fűtési rendszert alakítanak ki;
- az épületet zöldtető fedi majd, amely teljes egészében biztosítja hőszigetelését;
- a korszerűtlen világítótesteket modern, energiatakarékos izzókra, neonokra cserélik;
- kiépítenek egy esővízbegyűjtő és -hasznosító rendszert is, melynek segítségével a jövőben a WC-k öblítése részben vagy egészében esővízzel lesz megoldva;
- lecserélik az épületben meglévő vízpazarló csaptelepeket infravezérlésűekre;
- a projekt részeként energiatanúsítványt is kap az épület;
- 20 %-kal csökkenteni szeretnék az épületben keletkezett hulladék mennyiségét: ezt helyi komposztálással, szelektív hulladékgyűjtéssel, illetve a szemét csökkenését eredményező intézkedések bevezetésével szeretnék elérni. Így például a büfében műanyag helyett üvegpohárban történő kiszolgálást vezetnek be, illetve megszüntetik a PET-palackos üdítők árusítását.

A beruházás eredményeként **a jelenlegi energiafogyasztás felét tudják majd megspórolni, ez éves szinten 15-20 millió forint megtakarítást jelent** az önkormányzat számára.

Forrás: MTI és <http://zoldtech.hu/cikkek/20100621-kornyeztbarat-kozepiskola-nagykallo>

Önkormányzatok csökkenő energiafelhasználással

Display – a szó egy Uniós programot takar, amely az önkormányzati épületek energiafogyasztásának csökkentését segíti elő. Az önkormányzati iskolák, sportlétesítmények vagy hivatalok, a Display figyelemfelkeltő és érthető eszközeinek hála, éves szinten több millió forintot takaríthatnak meg, sőt, a fogyasztói tudatosság is növelhető, így visszaszorítva a pazarlást. Az európai Display kampány 2004-ben indult azzal a céllal, hogy a programhoz csatlakozó önkormányzatok épületeiben radikálisan lecsökkenjen az energiafelhasználás és vízfogyasztás, így a kibocsátott káros anyag szintje. Ezt a Display két módon képes befolyásolni: egyrészt segíti a hatékony energiamedzsment kialakítását, másfelől az önkormányzati épületek használóira hat, a takarékosabb energiafelhasználást ösztönözve. Az európai Display kampány hazai koordinációját az Energia Klub és a VÁTI Nonprofit Kft. Információs Szolgálati Igazgatóság vállalta fel.

Forrás és további információk: <http://www.energiaklub.hu> és <http://klimabaratar.hu/node/221>

Kapcsolódó rendezvények itthon

Földkelte – nyári tábor

2010. július 14. - 18.
Zirc, Akli major

A szervezők üzenete:

„Az országban számos informális csoport mutatja, hogy egyre többen vagyunk, akik a radikális életforma-váltást látjuk kiútnak a mai ökológiai-társadalmi-gazdasági rendszer mély válságából.

Úgy gondoljuk, hogy ez az életforma-váltás a (F)földdel való kapcsolat visszaállításával kezdődik – hogy hol ér véget, nem tudjuk. Hiszünk abban, hogy a (F)földhöz való visszatérésen keresztül autonóm közösségeket tudunk teremteni, melyek egy emberléptékű együttélés alapjait képezhetik.

Nyáron, 2010. július 14. és 18. között találkozó-tábort szervezünk a **Bakonyba**. A találkozó egyben alkotótábor is: gerincét egy közösségi szellemi alkotóműhelyképezi majd, mely délután gyakorlati workshopokkal, este pedig közös panel-beszélgetésekkel egészül ki.

Célunk, hogy a Magyarországon hasonló életmóddal szimpatizáló vagy ebben már aktív fiatalok, csoportok, családok között új kapcsolódási pontokat és egy kiterjedt hálózatot hozzunk létre [...]. Támogatjuk, hogy közösségi kertek épüljenek a városokban, és további öko-falu kezdeményezések létesüljenek. [...]

További információ: <http://foldkelte.wordpress.com/nyari-tabor/>

Aratóünnep Babatpusztán

2010. július 25.

A Nyitott Kert Alapítvány korábbi jól sikerült fesztiváljainak tapasztalatára építve a G7 azaz a Gödöllői Helyi Élelmiszer Tanács július 25-én Aratóünnepet szervez a Gödöllő melletti Babatpusztán. A rendezvényre biotermelőket, helyi termelőket, kereskedőket és fogyasztókat hívnak meg.

A családi programok egyik fő attrakciója az aratási bemutató lesz, amely során a biokert fél hektáros búzatábláját hagyományos kaszás, és régi gépes technológiákkal learatják. A lebonyolításban részt vesz a Gödöllői Mezőgazdasági Gépmúzeum is.

A rendezvény tervezett programjai

Hagyományos őrlési és kenyérsütési bemutató; földművelési bemutató lovakkal

Moldvai táncház, koncertek

Előadások a bio és helyi gazdálkodás, a táplálkozáskultúra, a helyi gazdaság, a helyi pénzek témakörében

Helyi élelmiszer termékbemutatók, kóstolás; bio és helyi termék tombola; gyerekprogramok, kézműves játékok

A legszükségesebb költségek fedezésére szerény belépődíjat szednek. 1000 Ft lesz a felnőtt, 500 Ft a gyermek belépő, ami magában foglal egy bioebédet.

További információ: www.nyitottkert.hu

CEP Passzívház Expo

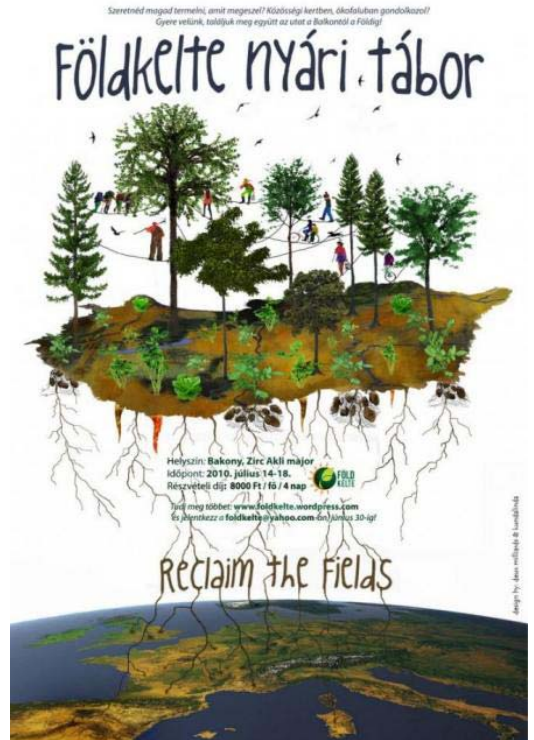
A passzívház lesz a jövő építési szabványa Európában. Az Európai Parlament május 18-án közzétette az energiahatékony épületekre vonatkozó új irányelveket: az EU-ban 2021-től csak zéró energiefelhasználású házak épülhetnek, az újonnan épülő középületek esetében ennek már 2 évvel korábban (2019-től) teljesülnie kell. Az unió anyagi támogatást is nyújt az új előírások teljesítéséhez.

A REECO Kft. nemzetközi kiállítást és konferenciát szervez az energia-hatékony és intelligens épületekről

CEP® Clean Energy & Passive House EXPO - 2010. október 27-28.

Budapest, Europa Hotels & Congress Center

További információ: www.cep-expo.hu

Zöldül a foci VB is?

Milliók nézik az idén Dél-Afrikában megrendezett labdarúgó világbajnokságot.

Azonban kevesen gondolnak közben a több millió tonnányi szén-dioxidra, amit a sok utazó sportoló, turista és egyéb vendég emiatt kibocsát. A **világbajnokság karbon-lábnyma becslések szerint 2,75 millió tonna szén-dioxid kibocsátásának felel meg** – 9-szer nagyobb, mint a 2006-ban Németországban megrendezett VB-é, és több mint 2-szer akkora, mint a Kínában megrendezett olimpiáé. Azért ilyen magas ez a szám, mert a szurkolóknak nem csak Dél-Afrikába, de a meccseket megrendező különböző városok közt is repülniük kell. Ezen felül, Dél-Afrikában az energia legnagyobb részét szénből állítják elő.

Vannak azért kezdeményezések, hogy a kibocsátott szén-dioxidot semlegesítsék, például:

- A meccsek helyszínéül szolgáló városokban több ezer fát ültettek;
- Durban, az egyik rendező város, vízerőművek és a hulladéklerakókban keletkező biogázt hasznosító projektek segítségével tervezi a helyben kibocsátott szén-dioxidot semlegesíteni – becslések szerint ez 2 és fél évet vesz majd igénybe;
- A résztvevő csapatok (és szurkolóik!) mezeit gyártó cég pedig újrahasznosított műanyag palackokból készítette azokat, így 30%-kal kevesebb energiát kellett felhasználniuk.

Katar pedig, aki a 2022-es VB rendezésére pályázik, eleve zöld VB-t szeretne rendezni. Terveikről részletesebben itt lehet magyarul olvasni: <http://greenpolis.wordpress.com/2010/06/21/katar-zold-vb-t-rendezne-2022-ben/>

További források és információk: <http://www.environmentalleader.com/2010/03/03/south-africa-struggles-to-green-world-cup-venues/>
<http://www.treehugger.com/files/2010/02/nike-creates-world-cup-jerseys-from-landfill-plastic.php>

Növekszik az érdektelenség a klímaváltozás iránt?!

Egy nemzetközi, a Synovate piackutató társaság által végzett vizsgálat **szerint az elmúlt két év alatt világszerte több mint a duplájára nőtt azok aránya, akik egyáltalán nem aggódnak az éghajlatváltozás miatt.** A Bonnban bemutatott közvélemény-kutatás szerint az emberek többségét ugyan nyugtalanítja az éghajlatváltozás, és fenyegető veszélynek tartja a jelenséget, 9% azonban egyáltalán nem aggódik miatta, és úgy véli, természetes folyamatról van szó, amellyel nem érdemes foglalkozni. 2008-ban még csak 4% volt az így vélekedők aránya.

A 18 országban, 13.444 ember megkérdezésével tavasszal végzett kutatás azt is kimutatta, hogy 4% nem tartja létező jelenségnek az éghajlatváltozást, valamint emberek 1%-a szerint a klímaváltozás hasznos folyamat, amely pozitív változást hozhat. A válaszadók 69 százaléka ugyanakkor aggódik. A relatív többség, 31% szerint a folyamattal járó legnagyobb veszélyforrás a szélsőséges időjárási jelenségek elszaporodása. 10-10 százalék a pusztító aszályt és az elsvatagosodást nevezte meg legfőbb veszélyként. **A megkérdezettek 28%-a szerint az éghajlat változásáért kizárólag az emberi tevékenység a felelős.**

A relatív többség szerint a klímaváltozás hatásainak elhárítása is az embereken múlik: a válaszadók 42%-a úgy látja, hogy az éghajlatváltozás okozta problémák kezelésére a mindennapi életvitel módosítása, a hétköznapi szokások átalakítása a legjobb módszer. Leginkább a brazilok gondolkodnak így, itt a megkérdezettek 69%-a sorolta az első helyre ezt a megoldást. A legkevésbé Oroszországban és Kínában gondolják az állampolgári tudatosság révén leküzdhetőnek a klímaváltozást - 22, illetve 28% vélekedik így -, és e két országban a legmagasabb azok aránya, akik az állami szabályozásban és ösztönző eszközök bevezetésében látják a megoldást.

Forrás és további információ: greenfo/mti

Dumálás helyett ültessünk fát – egy iskolás fiú mozgalma

Felix Finkbeiner 2007 januárjában egy iskolai kiselőadáson mutatta be elképzelését először. Az ötletet a kenyai Wangari Maathai, az első Nobel-békedíjas afrikai nő munkásságából merítette. Maathai indította el a Zöld Öv Mozgalmat, az eddigi legnagyobb szabású afrikai erdőtelepítési programot, amelyben 30 év alatt 30 millió fát ültettek. Az akkor még csak 9 éves német fiú az előadás végén felvetette, hogy az afrikai példa alapján a világ valamennyi országában ültetni kellene 1 millió fát. Egy fa évente átlagosan 10 kg szén-dioxidot von ki a légkörből, egész élete során pedig 3 tonnányit köt meg az éghajlatváltozást fokozó gázból - érvelt Finkbeiner. Az ötlet megtetszett tanárának, az előadást így más osztályokban is megtarthatta a kisdíák, majd néhány héttel később az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP) korábbi vezetője, a német Klaus Töpfer is felfigyelt rá, és elvállalta a védnökséget Finkbeiner bontakozó mozgalma felett. Az UNEP támogatásával így nemzetközi mozgósító, figyelemfelhívó kampány indult. A Plant for the Planet (Ültess a a planétáért!) elnevezésű

kezdeményezéshez mostanáig 72 országból csatlakoztak, főként iskolások, de hírességek is. **Forrás és további információk:** greenfo

MINDEN AMI KLÍMA

A klíma kultúrtörténete - A jégkorszaktól a globális felmelegedésig

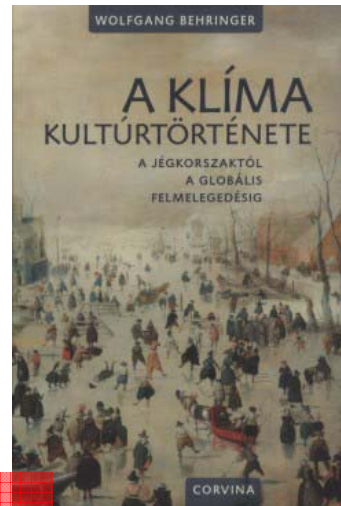
Wolfgang Behringer

Mit tudunk az időjárás 500 vagy 5000 ezer évvel ezelőtti ingadozásairól? És honnét tudhatunk bármit is az időjárás történetéről? Hogyan hatottak a klímaingadozások az emberre, a közérzetére és a szellemére?

Wolfgang Behringer a klíma alakulásának történeti kutatásába avat be bennünket; megmutatja, hogy mi az, amit ma teljes bizonyossággal tudhatunk, hogy milyen klímaingadozások voltak, és hogy azok mennyiben hátráltatták vagy segítették a Homo sapiens fejlődését. [...]

A könyv eligazít napjaink klímakutatásról, környezetvédelemről, károsanyag-kibocsátásról és új energiaforrások használatáról szóló, nemegyszer politikai színezetű vitáiban. A történeti áttekintés alapos érvrendszerrel szolgál ahhoz, hogy miként viszonyuljunk a felmelegedéshez, hozzásegít, hogy merjünk szembenézni korunk nagy kihívásával, a klímaváltozással.

Nyelv: magyar
Megjelenés: 2010
Oldalszám: 344
Ára: 3500 Ft

Időjárás és klímaváltozás 2490

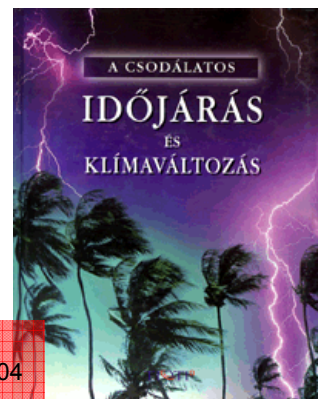
Laura Howell

A gyönyörűen illusztrált könyv elmagyarázza, hogy mi okozza a vad, csodálatos és néha furcsa időjárást, amit a Földön tapasztalunk minden nap. Megvizsgálja a globális felmelegedés vitatott kérdését, valamint azt a feltevést, hogy életmódunk befolyásolja az időjárás változását. Hogyan lehetséges ez? Valóban ez történik? És ami még ennél is fontosabb, vajon mik lesznek a következmények?

Lenyűgöző képek és élethű illusztrációk keltik életre az időjárás és éghajlat világát az apró jégkristályoktól kezdve a hatalmas sarki jégtablákig. Ez a könyv még időutazást is biztosít, ahogyan lassan felfedezed, hogyan használják fel a tudósok a földtörténeti időkből származó nyomokat az éghajlat jövőbeli változásának megjósolásában. Nézz bele a könyvbe és fedezd fel:

- Hogyan tart minket életben az üvegházhatás?
- Mit tartogat a jövőben a Föld számára a globális felmelegedés?

Nyelv: magyar
Megjelenés: 2004
Oldalszám: 96
Ára: 2490 Ft

A klímaváltozás – A XXI. Század legnagyobb kihívása

Carolyn Fry

A klímaváltozás hatásainak kiküszöbölése napjaink egyik legégetőbb problémája - és már nem csupán a távoli tájak híradásaiából hallhatunk róla, hanem saját bőrünkön is érezhetjük: az időjárási viszontagságokkal, az egészségügyi vonzatok növekedésével a magyar mindennapok része is. Érdemes tehát minél alaposabban megismerni ezt a bonyolult hatásrendszert, hogy felelősen tudjunk dönteni - a saját jövőnkéről.

Carolyn Fry könyve alaposan, ugyanakkor közérthetően ismerteti a klímaváltozás jelenségeinek tudományos hátterét, vázolja társadalmi és gazdasági hatásait, és külön fejezetben ír arról, hogy milyen személyes felelősségünk lehet a klímaváltozásban - mindezt tényszerűen, a legutolsó elérhető adatokra támaszkodva. Könyvünk foglalkozik a magyar vonatkozásokkal is: olvashatunk többek között a 2008 márciusában elfogadott hivatalos álláspontról, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében vállalt magyar szerepről, de akár hasznos tanácsokat is kaphatunk arra vonatkozólag, hogy mi mit tehetünk Földünk és szűkebb környezetünk megóvása érdekében.

Nyelv: magyar
Megjelenés: 2008
Oldalszám: 208
Ára: 6980 Ft

CO2now.org

Tudni akard mennyi 2010 áprilisában a Föld légkörének CO₂-koncentrációja? Látogass el a címben szereplő oldalra (és kapaszkodj meg..). Nem úgy néz ki, hogy az idillinek és kívánatosnak tartott 350 ppm (azaz 350 milliommód részecske – az atmoszféra biztonságos szén-dioxid szintje) felé közelítünk éppen..

<http://www.co2now.org/>

worldometers - világszintű adatok bármely időpontban

Ha napra-, sőt másodpercre kész (nagyreszt elrettentő) adatokra vagyunk kíváncsiak a világ állapotát illetően, látogassunk el a www.worldometers.info/hu/ oldalra. Sebesen pörgő számok özönében találjuk magunkat, de a sok adat ellenére elég gyorsan átlátható képet kapunk a Világnépesség, Kormányzat és gazdaság, Oktatás, Környezet, Élelmezés, Víz, Energia és Egészség világméretű problémáiról.

www.worldmapper.org

A népesedés, GDP, energia és az üvegház gázok kibocsátása más szemmel

Halmay Richard/NatureZone

Lakhatunk akár ökövárosokban vagy használhatunk nagyon hatékony üzemanyagcellákat, ha a jelenlegi ütemben növekszik a világ népessége, akkor nagyon hamar egy természeti erőforrásokban viszonylag szegény, emberekkel túlszűfolt bolygón találhatjuk magunkat. Mark Newman a University of Michigan professzora társadalmi és információs hálózatok szerkezetével és funkciójával foglalkozik. Munkatársaival tudományos módszerek, elemzések és számítógépes szimuláció kombinációjaként dolgozták ki azokat a kartogramokat, amelyek az emberiség egy-egy tevékenységi körét ábrázolja a világtérképen.

A kartogramok készítésénél a kontinensek, az országok, azok határai maradnak a helyükön, viszont az alakjuk nagymértékben torzul. A torzulás oka, hogy a „térképek” készítésénél nem a földrajzi terület nagysága a fő rendező elv, hanem például a népesség nagysága vagy az energiafogyasztás intenzitása.

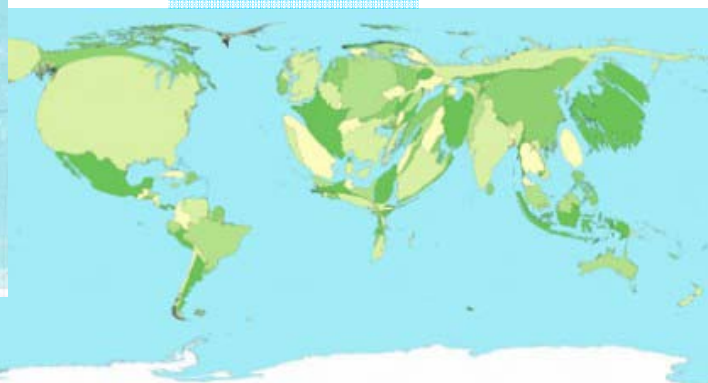
Népesség

Az első látásra meglehetősen plasztikusnak tűnő térképen szembetűnő Kína és India nagysága, viszont Ausztrália, Kanada és Oroszország gyakorlatilag eltűnt.

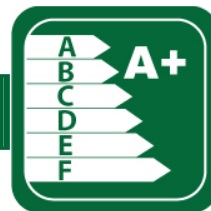
Ez abból adódik, hogy az egyes országoknál a területük nagysága mérvadó ugyan, de a látható méret nagysága a népességgel és a népsűrűséggel arányos.

Energiafogyasztás

Az országok energiafogyasztását szimbolizáló térképen Dél-Amerika és Afrika gyakorlatilag minimálisra zsugorodott, ellenben a G8-ak...

Környezetbarát takarítás: Tiszta esély

"Tiszta esély" elnevezésű projekt egy Magyarországon egyedülálló, a fenntartható fejlődés jegyében kidolgozott vállalkozás:

- környezetbarát tisztítószeret felhasználó,
- fogyatékos embereket szakképzett mentor vezetésével foglalkoztató,
- takarító szolgáltatás.

A tevékenységek során kizárólag környezetbarát technológiákat alkalmaznak, minősített öko / bio termékekkel dolgoznak. Megbízóik egy olyan újszerű kezdeményezést támogathatnak, amely segíti a sérült emberek képességeinek kibontakoztatását, munkaerő-piaci integrációjukat.

A takarító szolgálat fogyatékos emberekből és egy szakképzett mentorból áll; utóbbi a munkafolyamatokat koordinálja és garantálja az elvégzett munka magas színvonalát. Sérült munkatársaikat képességeik, motiváltságuk és a próbamunkák tapasztalatai alapján választották ki, majd speciális elméleti és gyakorlati képzési programot biztosítottak számukra. A „Tiszta esély” megrendelői így a környezeti felelősségvállaláson túl a fogyatékos emberek esélyegyenlőségét, társadalmi beilleszkedését is támogatják.

Forrás és további információk: <http://www.salvavita.hu>

Áram krumpliból?

A tudományos kutatási eredményekből eladható termékeket fejlesztő Yissum Research Development szerint a krumpliból készült elemek akár ötvenszer is olcsóbbak lehetnek, mint a kereskedelmi forgalomban jelenleg kapható telepek.

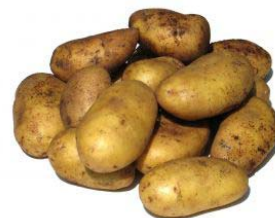
Az ilyen áramforrással üzemeltetett világítás a fejlődő országokban gyakran használt petróleumlámpához viszonyítva hatszor gazdaságosabb. Ez az egyszerű és olcsó áramforrás millióknak jelent hasznot, ugyanis a találmány szó szerint fényt visz a fejlődő világ azon részeibe, ahol jelenleg még nincs kiépített elektromos hálózati ellátás - magyarázta Jakov Mihlin vezérigazgató.

A Héber Egyetem és a kaliforniai Berkeley Egyetem kutatói közösen fedezték fel, hogy a nyers krumpliból szűrt réz és cink elektródákkal készült elemekhez képest tízszer több energiát lehet kinyerni, ha előbb megfőzik az elektrolitként használt zöldséget. Az ilyen "főtt" elem akár hetekig is működhet, ráadásul a burgonyát 130 országban, változó időjárási körülmények között egész évben termesztik.

Azonban itt is, mint a kukorica és egyéb gabonafélék bioüzemanyag gyártásban való hasznosításakor felmerül az a kérdés, hogy ha élelmiszer-alapanyagot használunk energiatermelésre, nem befolyásoljuk-e negatívan az élelmiszerellátást és alapvető élelmiszerekhez való hozzáférést?

Forrás és további információk: greenfo/MTI

<http://www.scidev.net/en/news/potato-battery-could-help-meet-rural-energy-needs.html>

Klímaparát üzletek Pilisen

Pilis tagja a Klímaparát Települések Szövetségének. Pilisen működik Klímaparát Kör is, amely elindította a Klímaparát Üzlet mozgalmat a településen, amelynek egyik legfontosabb célja, hogy a le nem bomló (elsősorban műanyag) csomagolóanyagok használatát visszaszorítsa. Az a vállalkozás, amely szeretné a Klímaparát Üzlet címet megszerezni egy 21 feltételből álló pontrendszerből min. 10 pontot teljesítenie kell. Ezek közül néhányat itt felsorolunk, a teljes lista a forrásként megadott helyen megtekinthető:

- **Minden Klímaparát Üzletnek kötelező:** Műanyag csomagolóanyagot fokozatosan lecserél papírra, és lebomló műanyagra;
- Visszagyűjti a használt csomagoló anyagot
- Hagyományos, magyar terméket állít elő, ápolva a hazai, gasztronómiaiszokásokat, vagy magyar alapanyagokból készült terméket (ruházat, bútor, kozmetikumok, hajápoló szerek, műszaki cikkek, stb.)
- Minél több bioterméket árusít
- Zöldséget, gyümölcsöt előre nem csomagol
- Szelektíven gyűjti az üzletben keletkezett hulladékot
- Használt elemet, és nyomtató patront is gyűjt
- Visszagyűjti a használt étolajat, melyet a Gerje Kht. elvisz, vagy a Szennyvíztisztítóba leadja

Az üzlet előtt kerékpártárolót, vagy korbátot, biztosít a vevőknek

Forrás és további információk: <http://www.klimabarar.hu/node/165>